

14 Kasım 2017

Türkiye: İfade özgürlüğü davasında Altanların avukatlarının salondan atılması adil yargılanma hakkının açıkça görmezden gelinmesidir

Önde gelen yazarlar Ahmet Altan, Mehmet Altan ve Nazlı Ilıcak'ın 13 Kasım 2017'de yapılan duruşmasında Mahkeme Başkanı, Türkiye'de adil yargılama hakkına daha önce hiç görülmemiş bir darbe vurarak, Altanların savunma ekibini mahkeme salonu dışına çıkardı. Salonda bulunmayan ve duruşmaya Silivri Cezaevi'nden SEBGİS'le bağlanan Altanlar, pratik ve etkili hukuki yardım haklarının açık bir ihlali olacak şekilde kendilerini savunmak zorunda kaldı.

ARTICLE 19, Uluslararası PEN, PEN Norveç ve Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF) adli yargılama haklarının bu açık ihlalini kınarken, gazetecilerin derhal salıverilmesi ve suçlamaların düşürülmesi çağrısında bulunuyor.

Şüphelilerin, hükümete yönelik eleştirileri temelinde Temmuz 2016'daki darbe girişimine "zemin hazırlamak" suçlamasıyla yargılandığı dava, darbe girişimi sonrasında muhalif siyasi görüşleri susturmaya yönelik olarak başlatılan ve birçok düşünür, yazar ve gazetecinin tutuklandığı ve yargılandığı bir sürecin bir parçası.

Altanların savunma ekibinin başındaki Ergin Cinmen, "*Bir savunma avukatı olarak çalıştığım 40 yıldır ilk defa müvekkilimi savunma görevimi yerime getirmeye çalıştığım için bir duruşmadan atılıyorum*" dedi. Cinmen, savcı mütalaa vermeden önce savunmanın ortaya koyacağı delillerin de gözden geçirilmesinin savunmanın hakkı olduğunu belirtmişti. Cinmen'in ardından redd-i hakim talebinde bulunan ve Altanları temsil eden üç avukat daha duruşma salonundan atıldı. Avukatlara söz hakkı vermeyen hakim, bu duruma karşı çıkmaları üzerine duruşma sonuna kadar avukatları dışarı çıkardı.

Avukatlarının yokluğunda Altanların yaptığı tahliye talebiyse bir kez daha reddedildi. Ilıcak'ın tahliye istemi de aynı şekilde reddedildi. Ara kararında mahkeme, Türkiye Büyük Millet Meclisine (TBMM) de davaya müdahil olma hakkı tanıdı.

Altanlar, cebir ve şiddet kullanarak "Anayasal düzeni, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini" ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni ortadan kaldırmaya teşebbüs " suçlamalarıyla yargılanıyor, ancak suçlamalara dayanak olarak sadece ifadeleri gösteriliyor. Türkiye'de bu tür suçlar, kaçma şüphesi olup olmadığına bakılmaksızın sanıkların tutuklu olarak yargılandığı "katalog suçlar" olarak tanımlanıyor. 14 Temmuz 2017 tarihli başka bir davada verilmiş bir Yargıtay kararı, darbe suçunun

mutlaka “cebir ve şiddet” fiillerinin mevcudiyetini içermesi gerektiğini ve temelini yalnızca ifadelerden oluşamayacağını, darbe teşebbüsünün önceden bilinmesi gerektiğini ve terör suçlamaları için terör örgütünden emirler olduğuna dair somut delil olması gerektiğini söyledi.

Endişe verici bir diğer gelişme ise, duruşma savcısının yakın zamanda değişmiş olması. Uluslararası PEN yazarlar örgütü genel kurul üyesi Burhan Sönmez: “Mahkemenin yapısının değişip durması da hukuki kuralların başka bir ihlal” dedi.

RSF Başkanı Pierre Haski, “Mahkeme başkanı savunma avukatlarına ve sanıklara davranışlarıyla onlara karşı önyargılı olduğunu tutarlı bir şekilde gösterdi” dedi.

“Altan kardeşler ve Ilıcak yalnızca ifade özgürlüğü haklarını kullandıkları için yargılanmaktadır ve derhal bırakılmaları gerekir” ifadelerini kullanan ARTICLE 19 Avrupa ve Orta Asya Programları Başkanı Katie Morris, “Türkiye’nin yargı sisteminin adli yargılama hakkını tanımaması, Türkiyeli gazeteci ve yazarların işlerini yapmak için ödediği ağır bedeli gösterirken, aynı zamanda ülkede daha genel anlamda ifade özgürlüğünü sekteye uğrattıyor” dedi.

Ahmet ve Mehmet Altan ile Nazlı Ilıcak hala olağanüstü avukat görüşü kısıtlamalarına tâbi olup, avukatlarıyla haftada yalnızca bir saat gözetim altında görüşebiliyorlar.

Ahmet ve Mehmet Altan ile Nazlı Ilıcak’ın derhal bırakılması ve suçlamaların düşürülmesi çağrımızı yineliyoruz.

Bu davayla ilgili diğer kaynaklar:

ARTICLE 19, Uluslararası PEN, PEN Norveç ve RSF Altan kardeşler ve Ilıcak’ın Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’ndeki (AIHM) davalarına üçüncü taraf müdahiller olarak, Türkiye’de devam eden Olağanüstü Hal’in ifade özgürlüğü açısından sonuçlar konusunda [mütalaa verdi](#).

ARTICLE 19 aynı zamanda bu davanın Haziran ayında gerçekleşen duruşmasında bir [uzman mütalaa](#) sundu.